

Определяне к.з. №6/2012
Съдия Румен Кетков
29.11.2012

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бр. № 10

Дата 28.06.2012

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от група народни представители
за установяване на противоконституционност и противоречие
с международните договори на Закона за отнемане в полза на
държавата на незаконно придобито имущество
(обн., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г.)

Чл. 149, ал. ал. 1, т. 2 и 4
от Конституцията

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На 3 май 2012 г. Народното събрание прие Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. Същият е обнародван в ДВ, бр. от 2012 г. и макар че все още не е влязъл в сила, съгласно чл. 17, ал. 2 ЗКС може да бъде обект на оспорване пред Конституционния съд.

Смятаме, че така приетият закон противоречи на Конституцията на Р България в своята цялост. Съществуват и множество отделни текстове, които влизат в драстични противоречия, както с КРБ, така и с Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧОС). Съображенията ни за това са следните:

По съответствието на Закона с Конституцията в неговата цялост

1. Конституцията на Република България гарантира правото на собственост, осигурява неговата защита от закона и обявява неприкосновеността на частната собственост (чл. 17, ал. 1 и 2). Конституционните гаранции за правото на собственост не се изразяват само в текста на чл. 17, ал. 1, а съставляват система от взаимосвързани правила на цялостния конституционен ред в страната. Част от тях са предвидени в Конституцията, другите – в международни договори по

които Р България е страна, трети следва да бъдат предвидени в актовете на законодателната власт. Сред тези гаранции са и способите (основанията) за придобиване на правото на собственост, които са изрично и изчерпателно посочени във всяка национална правна система. За Р България това са: правна сделка, наследяване, придобивна давност, приращения, придобиване на намерени вещи, респ. на вещи без установен собственик, преработване, присъединяване, отказ от право и отчуждаване за държавни и обществени нужди. Общото между всички тези основания е, че те трябва да съответстват на Конституцията и другите нормативни актове по чл. 5, ал. 4 от нея. Това е едно от основните изисквания за правната държава (чл. 4, ал. 1 К). Един нов придобивен способ се въвежда със Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество – условно наречената „гражданска конфискация“, т.е. отнемането/конфискуването на имущество, за което има съмнения, но не и доказателства, че е придобито в резултат на престъпна дейност или административни нарушения.

Съществуването на каквато и да е форма на принудително отчуждаване на частна собственост, която да не е предвидена от Конституцията, е правно невъзможно. За разлика от множество други конституционни норми, текстът на чл. 17, ал. 5 не предвижда каквито и да е изключения. Тъй като самата норма има изключителен характер и разрешава принудително ограничаване на правата (дори лишаване от право), от това следва че всякакви изключения по посока въвеждане на още по-големи ограничения, са недопустими. Това не е случайно. Нормата е очевидна реакция на тоталитарната правна действителност, при която правилото беше по-скоро обратното, тъй като самата частна собственост беше изключение, а не правило, от гледна точка на нейния предметен обхват. Достатъчно доказателства за тази позиция на конституционния законодател могат да бъдат намерени в протоколите от заседанията на Конституционната комисия и на самото Велико Народно събрание от 1991 г.

2. В допълнение към това следва да се има предвид, че съгласно чл. 57, ал. 1 КРБ основните права на гражданите са неотменими. Този текст на Конституцията защитава всички основни права на гражданите, а не само предвидените в глава втора от нея. Правото на собственост е прогласено за основно право от Допълнителния Протокол към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (Ратифициран със закон, приет от НС на 31 юли 1992 г. - ДВ, бр. 66 от 1992 г. В сила за Република България от 7 септември 1992 г.) (Обн. - ДВ, бр. 80 от 02.10.1992 г.; изм. и доп., бр. 137 от 1998 г.; попр., бр. 97 от 09.11.1999 г.). Следователно поради това, че правото на собственост е неотменимо основно човешко право, изключителните случаи при които то може да бъде ограничавано или отнето, не могат да бъдат предвидени другояче, освен от самата Конституция или от акт на

международното право. Съществува ли обаче такъв акт на международното право?

3. Общото правило на чл. 1 от Допълнителния протокол към Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи от 1992 г. съдържа и две изключения от предвиденото правило: „правото на държавите да въвеждат такива закони, каквито сметат за необходими за осъществяването на контрол върху ползването на собствеността в съответствие с общия интерес” или предвиждането на мерки за „осигуряване на плащането на данъци или други постъпления или глоби”. Първото изключение е приложимо само и единствено по отношение начина на ползване на собствеността. Така формулирано, поради своя изключителен характер, то не може да се тълкува разширително и да се прилага и по отношение на придобиването и отнемането на правото на собственост. Предвиждането и прилагането на принудителни мерки за гарантиране на фискалните постъпления също е неотнормируемо към случаите на имущество, придобито със средства с недоказан произход. Следователно, правото на собственост е защитено от ЕКЗПЧОС като основно човешко право по начин, който сам по себе си не позволява отнемането му без доказано престъпление.
4. Европейският съд за правата на човека (ЕСПЧ) е обсъждал на няколко пъти съответствието на различни принудителни мерки по задържане и изземване на вещи с Европейската конвенция за правата на човека и основните свободи (ЕКПЧОС) (AGOSI v UK [1986] 7 EHRR 251 и Air Canada v UK [1995] 20 EHRR 150). Тълкуването на чл. 1 от Допълнителния протокол от Съда е еднозначно. Приема се, че той се състои от три обособени, но тясно свързани правила. Първо - общия принцип за необезпокояването на ползването на собствеността, второ – забрана за лишаването от право на собственост, освен при определени условия и трето – признаване правото на държавите да установяват форми на контрол върху ползването на собствеността в съответствие с обществен интерес или за обезпечаване на публични вземания. Приема се също така, че второто и третото правило са свързани с необезпокояването на имуществото и че следователно трябва да бъдат разглеждани в светлината на общия принцип формулиран в първото правило (AGOSI, Решение на Съда от 24.10.1986 г., § 48 и Air Canada, Решение на Съда от 26.04.1995 г., § 29 и 30). Съдът е приел, че временното задържане на вещта е установяване на “временен контрол върху ползването” а не конфискация, поради което е допуснал че то не съставлява нарушение на Конвенцията. По аргумент на противното основание следва да се приеме, че конфискацията извън установените от закона изключителни случаи, би съставлявала нарушение на ЕКЗПЧОС.
5. Второто правило на чл. 1 от Допълнителния протокол към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи от 1992 г. е, че *„никой не може да бъде лишен от своята собственост освен в интерес на обществото и съгласно условията, предвидени в закона и*

в общите принципи на международното право". То съдържа три кумулативно предвидени изисквания за принудително отнемане на собственост: специфична цел (обществен интерес), основание предвидено в акт на законодателната власт и съответствие с общите принципи на международното право. Предвиденото в Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество съответства на първите две хипотези, но не и на третата. Международното право има само един акт с аналогичен предмет. Това е Конвенцията на ООН срещу корупцията, ратифицирана със закон, приет от 40-то Народно събрание на 3.08.2006 г. (в сила за Република България от 20.10.2006 г., обн., ДВ, бр. 89 от 3.11.2006 г.). В чл. 31, § 1 от Конвенцията от държавите се изисква „във възможно най-голямата степен в рамките на собствената си правна система" да приемат необходимите мерки за извършване на конфискация на: „(а) облагите, получени от престъпления по тази конвенция, или на имущество на стойност, съответстваща на тези облаги; (б) имущество, оборудване или други помощни средства, използвани или предназначени за използване при извършване на престъпленията по тази конвенция." Нито този текст обаче, нито друга разпоредба на Конвенцията изискват от страните по нея да прибегват към мерки за конфискация на имущество без доказано престъпление. Напротив, оставена им е свобода да съобразят предвидените в Конвенцията мерки с националния си правен ред, като ги хармонизират с него. За целта навсякъде в текстовете ѝ се употребява изразът „в съответствие с вътрешното ѝ законодателство". Всяка отделна мярка, предвидена в Конвенцията, включително и конфискуването на имущества свързани с престъпление, е поставена под това съществено условие. В конкретният случай гражданската конфискация, предвидена в Закона, не е в съответствие с вътрешното законодателство на Р България и на първо място – с Конституцията.

Макар и без пряко приложение в случая, подходяща отправна точка за тълкуване на конституционните норми и нормите на ЕКЗПЧОС относно неприкосновеността на собствеността е и Хартата на основните права на Европейския съюз. В нейния Преамбюл се посочва, че „При съблюдаване на компетенциите и задачите на Съюза, както и принципа на субсидиарност, настоящата Харта потвърждава отново правата, които произтичат по-специално от общите за държавите-членки конституционни традиции и международни задължения, както и от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, от приетите от Съюза и от Съвета на Европа социални харти, от практиката на Съда на Европейския съюз и на Европейския съд по правата на човека. В този контекст Хартата ще бъде тълкувана от юрисдикциите на Съюза и на държавите-членки, като надлежно се вземат под внимание разясненията, установени под ръководството на президиума на Конвента, който изработи Хартата, и актуализирани под ръководството на президиума на

Европейския конвент". В чл. 17, § 1 от Хартата се съдържа правилото за защита на собствеността, аналогично на чл. 1 от Допълнителния Протокол, което гласи:

„Всеки има право да се ползва от собствеността на имуществото, което е придобил законно, да го ползва, да се разпорежда с него и да го завещава. Никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба. Ползването на имуществото може да бъде уредено със закон до степен, необходима за общия интерес.” С други думи, само и единствено ползването на имуществото може да бъде обект на регулиране със закон, но не и неговото отчуждаване, ако то не е възмездно, справедливо и своевременно. Тъй като конфискацията е безвъзмездно и принудително отчуждаване на имущество, тя е несъвместима с конституционните норми, традиции и практики на страните-членки на ЕС.

6. Цялото административно производство за установяване на незаконно придобито имущество (**чл. 21-36**) протича конспиративно, без обявяване на заинтересованото лице и по този начин го лишава от възможност за участие и съответно от право на защита. Това е грубо нарушение на чл. 56 от Конституцията, който гласи: *„Всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права или законни интереси. В държавните учреждения той може да се явява и със защитник.”* Правото на защита е основно право на гражданите, което съгласно самия текст и чл. 57, ал. 1 КРБ е неотменимо. Невъзможно е със закон да бъде предвидено нещо различно и следователно всяка администрация е длъжна да уведомява за образуваното производство всички заинтересовани лица *„чиито права, свободи или законни интереси са или биха били засегнати от административния акт или от съдебното решение или за които те биха породили права или задължения”* (чл. 15, ал. 1 АПК). Това автоматично превръща лицето в страна в административния процес, с всички последици от това. По-важните измежду тези последици са: правото на участие в процеса, правото на представяне на доказателства и на становища по насрещните доказателства, правото на уведомяване и получаване на съобщения, правото да се правят искания и ред други. След като се твърди, че производството е административно, а не наказателно, следва да се осигури и право на защита срещу незаконосъобразни актове, откази, действия и бездействия на административния орган. Такива не само че няма, но се извършва необявено и тайно производство, което най-малкото застрашава права и законни интереси на лицата. Това странно контрастира с неизбежната публичност на налаганите обезпечителни мерки, вписвани в различни публични регистри, както и вписването на самата искова молба. Имайки предвид и установилата се порочна практика на селективно изтичане на информация от държавните органи към медиите, както в

административни, така и в досъдебни производства и проверки, могат да се очакват многобройни нарушения на човешките права, които ще доведат до нова масивна вълна от жалби до Европейския съд по правата на човека. Те биха били напълно основателни, тъй като правилата за предвиденото в Закона „тайно“ производство нарушават и правото на зачитане на личния и семейния живот и свободата и тайната на кореспонденцията и другите съобщения, предвидени в чл. 32 и 34 от КРБ и чл. 8 от ЕКЗПЧОС. В конкретните хипотези на закона няма никакви гаранции срещу подобни посегателства, тъй като в чл. 29 не е предвидена съдебна санкция за разкриване на защитена от Конституцията лична информация по чл. 28, освен за банковата и търговска тайна.

Тъй като смятаме, че отмяната на правилата за административното производство лишават всички останали текстове от смисъл, изложените в този пункт съображения следва да се разглеждат като основания за обявяване на несъответствие с Конституцията и международните договори на целия закон (чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4 К).

По съответствието на отделни текстове на закона с Конституцията

7. Още в **чл. 1, ал. 2** се прави неуспешен опит за дефиниране на понятието „незаконно придобито имущество“. Такова според Закона е „имуществото, за придобиването на което не е установен законен източник“. Добре известен принцип на континенталната правна теория е, че не съществуват ничии вещи и че средствата за придобиването на едно имущество са ирелевантни за действителността на придобивното основание (правна сделка, приращение, наследяване, давностно владение и т.н.). Нашият конституционен ред разграничава действително и недействително придобивно основание, но не и законен и незаконен източник за придобиване. Законността на средствата, с които е придобито едно имущество не е иманентен признак на придобивното основание. Тя би имала значение само в някои случаи на неоснователно обогатяване, но неизвестно защо в Закона е тази законност е приравнена на основание за последващо принудително разпореждане с имуществото. По тази причина дефиницията по чл. 1 от Закона попада в противоречие с чл. 1, § 1/2 от Допълнителния протокол на ЕКЗПЧОС, който дава право на държавите да въвеждат такива закони, каквито сметат за необходими за осъществяването на контрол върху ползването на собствеността в съответствие с общия интерес или за осигуряване на плащането на данъци или други постъпления или глоби.“ Държавата не може априорно да квалифицира едно имущество като „законно“ или „незаконно“ придобито, без предварително да изследва начина на придобиването му и то чрез процесуалните способности, предвидени в закона.
8. Целите на всеки един закон следва да бъдат поставени в контекста на цялостния конституционен ред. Нещо повече, те следва да са производни на конкретни конституционни правила и принципи. Целта на

приетия Закон е изложена в **чл. 3, ал. 1** по следния начин: „да се защитят интересите на обществото и да се възстанови чувството на справедливост у гражданите“ чрез определени средства. На първо място би могъл да се направи изводът, че съществуват законодателни актове които нямат за цел да защитават интересите на обществото (ако въобще е възможно съществуването на абстрактно общество), което обаче би нарушило принципа за ненакърнимост на народния суверенитет, установен в чл. 1, ал. 3 от Конституцията. На второ място, законът не може да има за цел постигането на определени емоционални състояния, каквото е „възстановяването на чувството за справедливост“. Прилагането на закона трябва обективно да бъде акт на справедливост, а не да преследва създаване на субективни усещания, т.е. неговата цел не може да бъде създаване на усещане на справедливост, а постигане на справедливост. Законът не може да бъде акт на политическа пропаганда, нито да въздига състояния извън рамките на просветения разум в източник на натиск върху съдебната власт. Целта на закона има особено важно значение не само за логическото тълкуване на неговите текстове. Тя е решаваща отправна точка за оценка на превратното упражняване на власт при издаването и изпълнението на административни актове, както и за оценка на пропорционалността на прилаганите мерки на държавна принуда.

Висшите цели на законодателството се съдържат в чл. 4, ал. 1 и 2 от Конституцията: постигане и поддържане на върховенство на правото, гарантиране живота, достойнството и правата на личността и създаване на условия за свободно развитие на човека и на гражданското общество. Целите на всеки един закон следва да попадат в йерархична зависимост с целите на посочени в Конституцията, тълкувани в контекста и на нейния Преамбюл. Ето защо чл. 2, ал. 1 попада в противоречие с чл. 1, ал. 3 и с чл. 4, ал. 1 и 2 от КРБ. Това същевременно лишава и целия Закон от цел, следователно на същото основание Законът се явява противоконституционен и в цялост.

9. Независимо от материалноправните противоречия с КРБ в цялост и в отделни текстове, съществуват разпоредби на Закона, приети в нарушение на императивни правила на законодателния процес. Такъв се явява текстът на **чл. 24** от Закона. В него се предвижда инициране на проверка с последица – евентуално конфискуване на имущество, „когато срещу лице има влязъл в сила акт за административно нарушение“. Той е включен в доклада на водещата комисия и е гласуван направо при второто четене на законопроекта в нарушение на чл. 88, ал. 1 от КРБ. Предлаганата мярка е в разрез с всички принципни постановки и обхвата на първоначално внесения законопроект, т.е. не може да се твърди, че тя е гласувана по принцип на първо гласуване. Предложението на народни представители е направено между първо и второ четене на законопроекта и е инкорпорирано направо в доклада на водещата комисия за второ гласуване, а конституционносъобразният ред за това е бил внасяне на законопроект за изменение и допълнение на приетия

закон. По тази причина самото гласуване на целия текст на чл. 24 противоречи на чл. 88, ал. 1 от Конституцията във връзка с чл. 72, ал. 2 ПОДНС и като такъв следва да бъде обявен за противоконституционен. Законодателният процес е уреден в основния закон и в една правова държава е недопустимо да бъде нарушаван (чл. 4, ал. 1 К).

Освен тези съображения за противоконституционността на **чл. 24**, съществени аргументи в тази посока се съдържат в неговото материално съдържание. С ал. 3 и 4 се създават задължения на държавни и общински органи и длъжностни лица за сезиране на компетентния административен орган, съответно - възможност за сезирането му от страна на граждани. Предпоставка за това е наличието на информация „че е придобита облага от административно нарушение на стойност над 150 000 лева”, „която не може да бъде отнета по друг ред”. С тези правила на длъжностните лица и гражданите се вменяват задължения и още по-укоримо – дават се права на преценка за наличие на облага и оценка на възможностите за отнемането ѝ. Като се остави встрани морално деградиращия ефект от това решение и възлагането на оценка на придобивни способности и основания за увеличаване на имущества върху лица без юридическа подготовка, трябва да се има предвид, че самият закон не съдържа дефиниция на понятието „облага”, нито начинът за нейното установяване. При това става въпрос за случаите извън тези по ал. 1, в които е наложено административно наказание на лице с влязъл в сила акт (наказателно постановление). Тоест, не е налице административно наказание, но има неизвестно какви и неизвестно в какво производство придобити данни за неуточнен резултат, напълно условно означен от Закона като „облага”.

10. Аналогично, в **чл. 27, ал. 3** от Закона е предвиден текст, който не се съдържа в първоначално внесенния законопроект и принципно му противоречи. Това противоречие се изразява в следното. В първоначалния текст на чл. 27 образуваната проверка (финансово разследване) за съответствие между имуществото и доходите на проверяваното лице не се ограничава със срок. Това позволява да се събере пълна информация за произхода на средствата за придобиване на имущество, която позволява адекватна преценка налице ли е съответствие или не. В чл. 27, ал. 3 от Закона напротив, „проверката обхваща период от 15 години назад, считано от датата на започването ѝ”. Ограничаването на проверката назад във времето създава невъзможност за проверяваните лица да въвеждат в процеса факти и обстоятелства, които ги ползват. Това могат да бъдат придобивни основания, настъпили по-назад във времето, за които се съхраняват данни. Проверяващият орган обаче няма да бъде длъжен да ги събира и по този начин проверката може да се извърши при пълно игнориране на факти обслужващи защитната теза и така да се окаже произволна и субективна. Това означава принципно нова законодателната инициатива, чието приемане също попада в противоречие с чл. 88, ал. 1 от Конституцията.

- 9
11. В чл. 64, т. 2 от Закона е предвидена относителна недействителност на сделки по отношение на държавата и съответно - двустранна конфискация на „незаконно придобито имущество“ по „възмездни сделки с трети лица, които са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито“. Ако сделката е била възмездна, то на конфискация съобразно логиката на Закона следва да подлежи само полученото от проверяваното лице или респективно имуществото притежавано от него в резултат на трансформация. С текста на чл. 64, т. 2 действието на Закона се разширява необосновано и отново в противоречие с чл. 17, ал. 3 и 5 от Конституцията и чл. 1 от Допълнителния Протокол от 1992 г. към КЗПЧОС. Нещо повече, тук се съдържа опит за скрито криминализиране на придобиването на активи от страна на всяко трето лице преди датата на започване на финансовото разследване. Съществува практика на ЕСПЧ, която третира конфискационните мерки като принуда с наказателноправен характер по съдържание, макар и различни по форма (*Welch v UK* (1995) 20 EHRR 270 ECHR, 23-35) и в този смисъл – като задължителен обект на съдебна проверка за съответствие и с чл. 7, § 1 от ЕКЗПЧОС („Неналагане на наказание без закон“). В частност, съдът е приел, че ретроактивното прилагане на конфискация, след вече наложено наказание, съставлява нарушение на чл. 7, § 1 от КЗПЧОС.
12. В чл. 73 от Закона се предвижда погасителна давност за производствата по него в размер на 15 години, която тече „от датата на придобиване на имуществото“. Този текст създава условия за хаос в правния мир поради очевидния конфликт с десетгодишния максимален срок на придобивната давност за недвижими имоти. Оказва се, че под ударите на Закона могат да попаднат всички купувачи на имоти, независимо дали „те са знаели или са могли да предполагат“ за неправомерния произход на средствата, с които техния продавач е придобил имота, или не. По такъв начин се засяга неприкосновеността на частната собственост, с което чл. 73 в случаите по чл. 64, т. 2 влиза в противоречие с чл. 17, ал. 1 и 3 от Конституцията, още повече че става въпрос за принудително отчуждаване на имущество извън конституционното основание за това (чл. 17, ал. 5 КРБ). При това положение всеки приобретател на недвижим имот ще трябва да чака 15 години, за да получи пълната си увереност в своята собственост, независимо от петгодишния и десетгодишния срок на придобивна давност, установени от Закона за собствеността. Логичният ход на законодателя би трябвало да бъде или придържане към общата давност, или уеднаквяване на придобивната давност при недобросъвестно владение за всички случаи чрез удължаването ѝ на 15 години. При това конфискацията е първичен придобивен способ, от което следва че действителният добросъвестен собственик (купувач) не може да противопостави своето придобивно основание, нито може да се защити срещу държавата – ищец, само защото попада в обхвата на презумпцията че „е могъл да предполага“ че имуществото е незаконно

10

придобито. Още по-парадоксално е, че поради първичния характер на конфискацията като придобивно основание, държавата ще придобие имота чист от обезпечения, с което със сигурност ще бъдат увредени всички кредитори без оглед на това дали „са могли да предполагат“ или не. На първо място в списъка на потенциално увредените кредитори стоят банките и косвено - вложителите в тях, които остават напълно експонирани на пазарните рискове. Това не се вписва в концепцията на чл. 17, ал. 1 КРБ за гарантирането и защитата на правото на собственост чрез закона.

Уважаеми конституционни съдии,

Моля да обявите за противоконституционни и противоречащи на международните договори на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 и 4 К разпоредбите в ЗОПДНПИ - чл. 1, ал. 2, чл. 2 (в частта „или административнонаказателното“), чл. 3, ал. 1, чл. 23 (в частта „или за административно нарушение по чл. 24, ал. 1“), чл. 24, чл. 27, ал. 3, чл. 64, т. 2, чл. 73, както и целия Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г.).

Моля като страни по конституционното производство да бъдат конституирани Народното събрание, президентът на Република България, министърът на правосъдието, Върховният касационен съд, Върховният административен съд, главният прокурор, омбудсманът, Висшият адвокатски съвет.

Прилагаме:

1. Законопроект № 254-01-4/17.01.2012 г. за отнемане на незаконно придобито имущество, внесен от група народни представители.
2. Доклад за второ гласуване на Законопроекта за отнемане на незаконно придобито имущество № 253-06-29 на водещата постоянна Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред.

Молим да изискате от Народното събрание:

1. Стенограми от пленарните заседания на Народното събрание при приемане на закона на първо и второ четене.
2. Междинно мнение по законопроекта за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, прието на 82-та пленарна сесия на Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианска комисия), проведена във Венеция на 12-13 март 2010 г.
3. Заверен препис от стенограмите от заседанията на Конституционната комисия на ВНС и стенограмите от заседанията на ВНС по приемането на чл. 17 от Конституцията от 1991 г., относими към текстовете ѝ, на които се позоваваме.

Народни представители:

Георги Терзиевски
 Румен Дяков
 Теодор Великов
 Елена Метел
 Венцислав Върбанов
 Христо Томсеров

- Димитар Зукарски - 1
- Асен Гагаузов - 2
- Зорин Боджев - 3
- Стефан Вачанов - 4
- Петър Киримлишев - 5
- Захарий Георгиев - 6
- Рачо Цр. Такофов - 7
- Милена Христова - 8
- Антон Сидев - 9
- Добрич Дачев - 10
- Кристиан Персавев - 11
- Георги Божинев - 12
- Петко Жичанов - 13
- Корнелия Нинова - 14
- Арабашир Стойнев - 15
- Ивелин Николов - 16
- Иванка Ормарева - 17
- Анна Янева - 18
- Мая Мачонова - 19

Вадим Михайлович Торгунов
 Дмитрий Герасимов
 Василий Маскинов
 Павел Владимирович
 Александр Меркулов
 Сергей Иванович
 Дмитрий Иванович

Семён Павлович

Александр Кошечкин

Сергей Николаевич

Георгий Александрович

Андрей Иванович

Александр Павлович

Владим Николаевич

Александр Иванович

Александр Александрович

Ханс Ханс

Уильям Ральф

Петр Иванович

Ирина Михайловна

Игорь Иванович

Владим Сергеевич

Ариф Арун	178.4
Еман Аман	178.4
Аннебаев Аманбаев	178.4
Хасан Асанов	178.4
Яно Янов	178.4
Тунза Кудманов	178.4
Иордан Ценов	178.4
Иван Ханов	178.4
Еман Иманов	178.4
Ерван Ахмедов	178.4
Митхат Метин	178.4
Еман Етем	178.4

14